

Skrivena blaga BUDIMPEŠTE

mapa

AKTIVNOSTI I ZABAVA

1. Muzej flipera
2. Pećina Janoša Molnara
3. Brod A38
4. Veslanje na dasci na Dunavu
5. Žičara Zugliget
6. Dečja železnica
7. Pijaca Ečeri

VERSKÉ ZNAMENITOSTI

8. Sinagoga u Ulici Frankela Lea
9. Turbe (grob) Đul Babe
10. Crkva u pećini (Siklatemplom)

ULICE I TRGOVI

11. Ulica Đul Babe
12. Trg Adama Klarka
13. Četvrt aristokratskih palata
14. Ulica Nađmeze
15. Murali na zidovima širom grada

AKTIVNOSTI I ZABAVA

VERSKÉ ZNAMENITOSTI

ULICE I TRGOVI

PARKOVI I VRTOVI

HRANA I PIĆE

KULTURA

PARKOVI I VRTOVI

16. Fiveskert
17. Karolji-kert
18. Vrt filozofa
19. Japanski vrt

HRANA I PIĆE

20. Centralna pijaca (tržnica u Ulici Hold)
21. Karavan ulične hrane
22. Muzej Unikuma
23. Muzej palinke s prodavnicom i barom

KULTURA

24. Kamena bolnica (Siklakorhaz)
25. Skrivené minijaturene statue Budimpešte
26. Bista Bele Lugošija u Dvorcu Vajdahunjad
27. Muzej Kišceli
28. Statue Mihajla Kolodkoa u pivari
29. Statua anonimnog hroničara
30. Muzej poštanskih markica

Dodatne informacije nalaze se na poledini

SKRIVENA BLAGA BUDIMPEŠTE

Zaobiđite standardne turističke atrakcije i doživite nešto novo. Istražite manje poznate delove grada i otkrijte skrivena blaga koja poznaju samo starosedeoci.

Skriveni vrtovi, viševjekovno nasleđe i autentična atmosfera Pešte čekaju vas ako krenete manje poznatim rutama. Pronađite omiljena tajna sastajališta lokalaca u romantičnoj četvrti Palotanéd (četvrt aristokratskih palata). Ili se zaputite ka multikulturalnoj četvrti punoj života, u kojoj terase i bašte sa uličnom hranom imaju sve što vam je potrebno da sa čašom špricera u ruci pobegnute od gužve i sveta. Doživite nešto novo i otkrijte skrivena blaga Budimpešte. Minijaturene skulpture, kamena bolnica, muzej flipera, spomenici iz turskog doba, pijaca tradicionalne mađarske hrane i panorama koja oduzima dah čekaju na vas.

Upoznajte ovaj šaroliki i moderan grad koji je još uvek odan svojoj tradiciji i istoriji. Pratite instrukcije iz mape i uživajte.

AKTIVNOSTI I ZABAVA

1. MUZEJ FLIPERA

U Budimpešti možete posetiti muzej flipera u kom vam je na raspolaganju 130 mašina za igru, od kojih je najstarija napravljena 1871. godine. Mašine su grupisane hronološki i prema proizvođaču. Razgledanje možete da započnete od prostorije u kojoj se nalaze preteča flipera (najviše podseća na drvenu tablu) iz 1871. godine, nekoliko drvenih modela iz 1932. i prva fliper mašina proizvedena u Mađarskoj koja ima flipere sa strane. Tada ćete saznati da je fliper zapravo samo jedan deo ovih mašina za igru. Flipper (engl. pinball) je originalno bila igra s lopticom na vertikalnoj površini sa prečkama koje otežavaju kretanje loptice. Flipper kakav danas poznajemo nastao je oko 1940. kada su izmišljeni „fliperi“, odnosno plastične palice za upravljanje lopticom. Na ovaj način je originalna igra, koja je bila zasnovana na pukoj sreći, postala prava arkadna zabava.

Adresa: 1137 Budapest, Radnóti Miklós utca 18. **Veb-sajt:** flippermuseum.hu

2. PEĆINA JANOŠA MOLNARA

Pećina Janoša Molnara je termokarstični sistem ispunjen vodom i nalazi se u četvrti Rožadomb u Budimu. Pećina je u najdubljim delovima duboka do 100 metara, a ukupna dužina istraženih delova trenutno iznosi 5,5 kilometara.

Adresa: 1023 Budapest, Frankel Leó út 48. **Veb-sajt:** mjcave.hu

3. BROD A38

Čuveno mesto s pet odvojenih zona, neverovatnim pogledom, odličnim ozvučenjem, raznovrsnom publikom, izuzetno bogatim koncertnim programom i brojnim nastupima koji se snimaju uživo. Brod A38 postao je centar kulture i zabave s međunarodnim programom, restoranom, barom, koncertnom dvoranom, baštama i salonom na otvorenom. Ovo mesto je jedna od najfascinantnijih lokacija u Budimpešti, centar noćnog života, spektakl na Dunavu koji morate da doživite i jedan od najatraktivnijih klubova u Evropi.

Adresa: 1117 Budapest, Petőfi híd, Buda side **Veb-sajt:** a38.hu

4. VESLANJE NA DASCI NA DUNAVU

Veslanje na dasci je veoma popularno u Mađarskoj, kako na rekama, tako i na jezeru Balaton. U Budimpešti možete da idete na organizovane ture veslanja na dasci ujutru ili uveče – čak možete i da isprobate jogu na dasci za veslanje.

Adresa: 1039 Budapest, Kossuth Lajos üdülőpart 81. **Veb-sajt:** suphungary.com

5. ŽIČARA ZUGLIGET

Žičara Zugliget (Libege) je zabavan način prevoza u budimskim brdima. Prevozi putnike od Zugligeta do puta koji vodi do tornja osmatračnice Eržebet. Žičara vas laganim tempom vozi 15 minuta uz brdo Janoš i tako pruža panoramski pogled na okolinu Budima.

Adresa: 1121 Budapest, Zugligeti út 97. **Veb-sajt:** bkv.hu

6. DEČJA ŽELEZNICA

Dečja železnica jedna je od najupečatljivijih atrakcija Budimpešte. Kao i mnoge druge tradicionalne železnice, i Dečja železnica ima biletarnice, dizel-lokomotive, signale, skretnice i red vožnje. Međutim, za razliku od drugih železnica, ovom upravljaju deca. Linija ide budimskim brdima od Sečenjiheda do Huvešvelda, seče se sa zupčastom železnicom i povezuje Normafu, kao i najvišu tačku Budimpešte, Janošhed.

Adresa: 1026 Budapest, Hűvösvölgyi út 205. **Veb-sajt:** gyermekvasut.hu

7. PIJACA EČERI

Pijaca Ečeri, najveća riznica antikvarnih, korišćenih i polovnih predmeta u Budimpešti, zauzima veliki prostor u južnoj Pešti. Iako su prodavci specijalizovani za prodaju slika, nameštaja, knjiga i odeće, ovde će posetioći pronaći zadovoljstvo i u razgledanju brojnih predmeta koji svedoče o prošlim vremenima.

Adresa: 1194 Budapest, Nagykőrösi út 156. **Veb-sajt:** ecseri.hu

VERSKE ZNAMENITOSTI

8. SINAGOGA U ULICI FRANKELA LEA

Ova neološka sinagoga predstavlja centar lokalne jevrejske zajednice. Kongregacija i molitve slične su konzervativnom/masorti judaizmu, ali nisu egalitarne. Muškarci i žene sede odvojeno, nisu odvojeni mahicom, a vrsta službe je nusah aškenaz. Sinagoga je podignuta 1888. godine, dok je dvadesetih godina prošlog veka oko nje podignuta zgrada koja je služila za potrebe jevrejske zajednice. Tokom Drugog svetskog rata, sinagoga je korišćena kao uporište, a stanovnici zgrade su ubijani ili deportovani. Danas jevrejska zajednica poseduje samo jedan stan, a u ostatku zgrade žive nejevreji. Na spomen-obeležju u dvorištu navedena su imena jevrejskih porodica koje su deportovane iz svojih domova 1944. godine.

Adresa: 1023 Budapest, Frankel Leó út 49. **Veb-sajt:** frankel.hu

9. TURBE (GROB) ĐUL BABE

Turbe Đul Babe je okruženo prelepim vrtovima i nedavno je renovirano i ponovo otvoreno. Ova znamenitost je spomenik Đul Babi, pesniku i filozofu iz otomanskog doba koji je umro ubrzo nakon turskog osvajanja Budima. Od njegove statue proteže se prelep pogled sve do Dunava. Šetališta do ovog mesta, u blizini budimske strane Margaretinog mosta, takođe su renovirana.

Adresa: 1023 Budapest, Mecset utca 14. **Veb-sajt:** gulbabaalapitvany.hu

10. CRKVA U PEĆINI (SIKLATEMPLOM)

Ova crkva svedoči o tome da religija može da bude uklesana u kamenu. Uklesana je u stenovitu južnu padinu brda Gelert, preko puta Mosta slobode i pored poznatog hotela i kupališta Gelert. Crkva u pećini je svetilište još od 1926. godine i simbolizuje veru na drugačiji i grandiozniji način.

Adresa: 1118 Budapest, Szent Gellért rkp. 1. **Veb-sajt:** sziklatemplom.hu

ULICE I TRGOVI

11. ULICA ĐUL BABE

Ovo je jedinstvena živopisna ulica u Budimu. Reč je o najromantičnijoj ulici u blizini centra grada. Najbolji način da je doživite je da ulicom Mečet utca („Džamijska ulica“) dođete do Turbe tera („Trg s grobnicom“, prema turskoj reči „turbe“ koja znači „grobница“ ili „mauzolej“) na kom možete da posetite turski mauzolej iz 16. veka i vrt s ružama koji ga okružuje i koji predstavlja savršeno mesto za romantične sastanke. Pogled je čudesan, ali pravo uzbuđenje donosi otkriće ove strme srednjovekovne ulice. S obzirom na to da se u ulici Đul Babe ne prodaju hrana i piće, ponesite užinu. Ukoliko imate dovoljno vremena, obiljzjne ostrvo Margaret je savršen izbor za još jednu šetnju.

Adresa: 1023 Budapest, Gül Baba utca

12. TRG ADAMA KLARKA

Trg Adama Klarka smatra se samim centrom Budimpešte, a naziv je dobio po škotskom inženjeru koji je, pored toga što je izgradio Lančani most, projektovao i tunel na suprotnoj strani ovog kružnog toka. Svaka udaljenost od grada zapravo se meri odavde i zato se tu nalazi skulptura nultog kilometra, koja predstavlja još jednu znamenitost ovog dela grada. Odavde kreće i uspinjača koja za samo nekoliko minuta odvođi putnike do Budimskih dvorca.

Adresa: 1011 Budapest, Clark Ádám tér

13. ČETVRT ARISTOKRATSKIH PALATA

Skrivena iza Narodnog muzeja, četvrt aristokratskih palata predstavlja elegantnu kapiju živopisnog Osmog okruga. Ovde su plemići imali svoje rezidencije i gradili raskošne vile koje su koristili dok su obavljali poslove u prestonici pre nego što bi se vratili na svoja imanja na selu. Danas se u ovim vilama nalaze ekskluzivni stanovi i, u određenim slučajevima, butik-hoteli. U jednoj od vila, koja je nekada pripadala dinastiji Venkhajm, sada se nalazi Biblioteka Ervin Sabo.

Adresa: 1088 Budapest

14. ULICA NAĐMEZE

Centar gradske pozorišne četvrti je Nađmeze ulica, koja se smatra Brodvejom Budimpešte. Otisci stopala najpoznatijih mađarskih glumaca nalaze se na jednoj strani pločnika. Jedna od najpoznatijih institucija u ovom delu grada je Operetsko pozorište, koje je posvećeno ovom laganom i šaljivom obliku opere. Zgrada je maestralno delo bečkih arhitekata Felnera i Helmera iz 1894. godine.

Adresa: 1065 Budapest, Nagymező utca

15. MURALI NA ZIDOVIMA ŠIROM GRADA

Budimpešta je grad prepun prelepih zgrada koje su vremenom oronule i sada su u opasnosti da budu srušene. Zahvaljujući lokalnim i međunarodnim umetnicima i umetničkim kolektivima koji su iskoristili priliku da ih ukrase, zidovi ovih zgrada postali su urbana platna oplemenjena živopisnim muralima i umetničkim grafitima.

Veb-sajt: szinesvaros.hu, neopaint.hu

PARKOVI I VRTOVI

16. FIVESKERT

Botanička bašta Univerziteta Etveš, Fiveskert, skrivena je u samom srcu Osmog okruga i predstavlja pravi dragulj Budimpešte. Izložbe kaktusa, dani orhideja i skupovi botaničara održavaju se u ovoj veličanstvenoj bašti gde ćete pronaći velike lokvanje koji mogu da izdrže težinu odrasle žene. Priča o botaničkoj bašti Fiveskert traje još od 18. veka, a na svom vrhuncu imala je više od 12.000 vrsta biljaka. Bašta je takođe važna lokacija u poznatom mađarskom romanu „Dečaci Pavlove ulice“ Ferenc Molnara.

Adresa: 1083 Budapest, Illés utca 25. **Veb-sajt:** fuveskert.org

17. KAROLJI-KERT

Karolji-kert je najstariji vrt u Budimpešti. Prvobitno je pripadao porodici Karolji, ali danas je to javni vrt koji je ograđen i dizajniran u francuskom stilu. Poznat je po svojim prelepim biljkama i cveću, romantičnim stazama i opuštеноj atmosferi. Predstavlja idealno mesto za opuštanje nakon posla, a odmah iza ugla možete da popijete piće.

Adresa: 1053 Budapest, Károlyi Kert

18. VRT FILOZOFA

Vrt filozofa skriven je u zelenilu brda Gelert, iznad Elizabetinog mosta, i u njemu se nalazi grupa statua na kojima su prikazani poznati mislioci i duhovnici. Pored statua možete pročitati da se Isus Hristos, Buda i Gandi ovde sreću da bi „se bolje razumeli“.

Adresa: 1016 Budapest, Filozófusok Kertje

19. JAPANSKI VRT

Ova egzotična atrakcija u Zuglu, koja je obnovljena i ponovo otvorena 2020. godine, uređena je prvi put pre gotovo jednog veka – i to tako autentično da je oduševila sina japanskog cara kada je posetio ovaj vrt tokom svog međenog meseca 1931. godine. Ovde se nalaze japanska čajdžinica u kojoj se održavaju ceremonije ispijanja čaja i lepo jezero po kom radosno plivaju patke mandarinke.

Adresa: 1149 Budapest, Kövér Lajos utca 1. **Veb-sajt:** vmszki.hu

HRANA I PIĆE

20. CENTRALNA PIJACA (TRŽNICA U ULICI HOLD)

Centralna pijaca je živopisno gastronomsko mesto koje donosi atmosferu tradicionalne seoske pijace vau srce grada. Savremena tržnica je izgrađena prema planovima poznatog habzburškog arhitekta Dezea Ciglera i podeljena je na dve velike zelene pijace. Osim voća i povrća, ovde možete pronaći meso mađarskog sivog govečeta i mangulice, kao i namirnice za uličnu hranu, te je stoga veoma interesantno mesto za posetioce.

Adresa: 1054 Budapest, Hold utca 13. **Veb-sajt:** belvarospiac.hu

21. KARAVAN ULIČNE HRANE

Karavan se nalazi pored najpoznatijeg bara u napuštenoj kući u Budimpešti, Szimpla, i pruža još jedan razlog da posetite ulicu Kazinci, glavnu ulicu boemske četvrti. To je zapravo dvorište u al fresco stilu u kojem se nalazi veliki broj kamiončića i kioska na kojima se nudi neverovatno ukusna hrana. U obrocima možete da uživate stojeći, ali i sedeći na jednoj od klupa u donjem delu dvorišta. Ovde možete pronaći prodavnicu sira Paneer, sočne burgere u restoranu Zing, vegansku hranu u restoranu Las Vegan's i restorane internacionalne kuhinje kao što su italijanski restoran Vespa Rossa's ili meksički MexKitchen.

Adresa: 1075 Budapest, Kazinczy utca 18. **Facebook:** facebook.com/streetfoodkaravan

22. MUZEJ UNIKUMA

Posetioći mogu da nauče nešto o istoriji čuvenog mađarskog gorkog likera u fabrici u kojoj se proizvodi. Recept neće biti otkriven, naravno, ali fascinantno je pogledati hiljade boca, diviti se maštovitim reklamnim kampanjama i uživati u brzog degustaciji ovog napitka na kraju obilaska.

Adresa: 1095 Budapest, Dandár utca 1. **Veb-sajt:** unicumhaz.hu

23. MUZEJ PALINKE S PRODAVNICOM I BAROM

Čuvena mađarska voćna rakija, palinka, zauzima posebno mesto u nacionalnoj gastronomiji i kulturi. Međutim, malo je Mađara koji razumeju njene posebne kvalitete i vrednosti. Osnivači nedavno otvorenog Muzeja palinke s prodavnicom i barom u boemskoj četvrti Budimpešte žele da promene percepciju ljudi i da omoguće turistima da probaju nacionalni eliksir u posebnom okruženju.

Adresa: 1061 Budapest, Király utca 20. **Veb-sajt:** palinkaexperience.com

KULTURA

24. KAMENA BOLNICA (SIKLAKORHAZ)

Kamena bolnica je zapravo služila kao bolnica tokom Drugog svetskog rata i Mađarske revolucije 1956. godine, a tokom Hladnog rata je ova pećina koja se nalazi ispod Budimskog dvorca pretvorena u nuklearni bunker. Niz voštanih figura i originalni nameštaj i oprema posetioćima na precizan način prikazuju kako je ova fascinantna lokacija izgledala u periodima sukoba.

Adresa: 1012 Budapest, Lovas út 4/c. **Veb-sajt:** sziklakorhaz.eu

25. SKRIVENE MINIJATURNE STATUE BUDIMPEŠTE

Minijaturene skulpture Mihalja Kolodkoa su uvek hit kada se pojave u Budimpešti. Na mreži Instagram može se naći obilje objava oduševljenih posetilaca koji otkrivaju ove jedinstvene umetničke postavke tokom svog boravka u glavnom gradu Mađarske.

Veb-sajt: kolodkoart.com **Facebook:** facebook.com/misha.kolodko

26. BISTA BELE LUGOŠIJA U DVORCU VAJDAHUNJAD

Nemački umetnik Hartmut Ceh je 2003. godine izvajao bistu čuvene mađarske filmske zvezde Bele Lugošija. Kada je u julu iste godine putovao u Budimpeštu sa svojim prijateljima, poneo je ovu skulpturu u nadi da će joj pronaći dom. U Gradskom parku primetio je praznu nišu u uglu Dvorca Vajdahunjad i kasnije te noći je, uz pomoć svojih prijatelja, postavio statuu na postolje koje se nalazi na fasadi na oko tri metra visine.

Adresa: 1146 Budapest, Vajdahunyd sétány

27. MUZEJ KIŠCELI

Muzej Kišceli u Obudi, jedan od pravih skrivenih dragulja Budimpešte, ispunjava prelepi bivši barokni manastir raznim fascinantnim dragocenostima. Samo kolekcija šarmantnih starih natpisa sa prodavnica dovoljan je razlog za obilazak onim posetioćima koji su zainteresovani za istoriju grada. Tu se nalazi i rekonstrukcija apoteke „Zlatni lav“ iz 1794. godine koja sadrži i neke originalne elemente.

Adresa: 1037 Budapest, Kiscelli utca 108. **Veb-sajt:** kiscellimuzeum.hu

28. STATUE MIHALJA KOLODKOA U PIVARI

Otkrivene 2020. godine u čuvenoj pivari Dreher u Kebanji, dve statue koje je izvajao vajar Mihalj Kolodko ilustruju istoriju i tradiciju ove institucije. Skulptura prikazuje Antala Drehera Starijeg kako ponosno stoji u otmenom prsluku sa štapom u ruci ispred fabrike koju je osnovao 1854. godine. U blizini se nalaze dva snažna teretna konja koja vuku kolica s pivom i podsećaju na scenu od pre sto pedeset godina koju Kolodko dočarava.

Adresa: 1106 Budapest, Dreher Antal utca 3.

29. STATUA ANONIMNOG HRONIČARA

Ovaj neobičan lik s kapuljačom i dugim perom u ruci sedi u dvorištu Dvorca Vajdahunjad u Gradskom parku. Smatra se da je ovaj lik, iako zaista anonimn, nepoznati hroničar s dvora kralja Bele III iz 12. veka. Prema legendi, oni koji žele da postanu pisci treba samo da dotaknu vrh pera kako bi dobili inspiraciju.

Adresa: 1146 Budapest, Városliget

30. MUZEJ POŠTANSKIH MARKICA

Ovo nije samo muzej za usko specijalizovane posetioce jer, osim toga što sadrži jednu od najimpresivnijih kolekcija poštanskih markica u regionu, pruža i svoju verziju istorije Mađarske. Postoje posebni odelci posvećeni Mađarskoj revoluciji 1848. godine i poštanskim uslugama za vreme vladavine habzburške carice Marije Terezije u 18. veku. Markice se čuvaju u fiokama, a kolekcija sadrži markice iz čitavog sveta, još od britanske markice Penny Black (Crni peni) koja je izdata 1840. godine.

Adresa: 1074 Budapest, Hársfa utca 47. **Veb-sajt:** belyegmuzeum.hu